

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 505/2016-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. júna 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Vajdom, Hviezdoslavovo námestie 201, Námestovo, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 4/2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. mája 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“),

zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Vajdom, Hviezdoslavovo námestie 201, Námestovo, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 4/2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti, z jej príloh a zo zistení ústavného súdu pri príprave predbežného prerokovania vyplýva, že sťažovateľ bol v procesnom postavení žalovaného účastníkom konania o určenie neplatnosti právneho úkonu, ktoré sa začalo 2. januára 2012 a Okresným súdom Liptovský Mikuláš bolo vedené pod sp. zn. 10 C 4/2012.

Sťažovateľ v sťažnosti podanej ústavnému súdu okrem iného uvádza:

„I napriek skutočnosti, že odo dňa začatia tohto konania uplynuli už 4 roky a 4 mesiace, do dnešného dňa nie je toto konanie právoplatne skončené. Do dnešného dňa nebolo vo veci vydané žiadne meritórne rozhodnutie.

... Mojm listom zo dňa 22. 12. 2015... som... predsedníčke Okresného súdu Liptovský Mikuláš podal sťažnosť na prietahy v tomto konaní...

... Listom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. Spr 1763/15 zo dňa 5. 2. 2016 t. j. po zákonnej lehote mi bolo oznámené, že súd vo veci konal pričom dĺžka lehôt medzi jednotlivými úkonmi zodpovedá zaťažnosti sudcov a ostatných zamestnancov súdu, že prietahy v konaní neboli zistené a že moja sťažnosť je nedôvodná.

... V tejto veci som podal 3 ústavné sťažnosti na porušenie môjho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky v Košiciach sp. zn. III. ÚS 597/2012-10 zo dňa 11. 12. 2012 bola moja ústavná sťažnosť odmietnutá.

... Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky v Košiciach sp. zn. II. ÚS 808/2014-12 zo dňa 25. 11. 2014 bola moja ústavná sťažnosť odmietnutá.

... Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky v Košiciach sp. zn. I. ÚS 429/2015-17 zo dňa 4. 11. 2015 bola moja ústavná sťažnosť odmietnutá.“

Po opise priebehu napadnutého konania sťažovateľ ďalej uvádza, že „*Posledné pojednávanie vo veci sa uskutočnilo dňa 9. 9. 2015 a bolo odročené za účelom rozhodnutia súdu o návrhu na schválenie súdneho zmieru. I napriek tomu, že odo dňa tohto pojednávania už uplynulo 8 mesiacov, do dnešného dňa odporca (okresný súd, pozn.) nerozhodol o návrhu na schválenie súdneho zmieru.*“.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo [redacted] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 4/2012 porušené bolo.

Okresnému súdu Liptovský Mikuláš prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 4/2012 konal bez zbytočných prietahov.

[redacted] sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 3.000,- EUR...

Okresný súd Liptovský Mikuláš je povinný zaplatiť [redacted] trovy konania...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ namieta, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 4/2012 došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil

sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom okresného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Tento právny názor ústavného súdu akceptuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva [pozri napr. rozhodnutie vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 16970/05 (IV. ÚS 237/09, m. m. II. ÚS 290/09, IV. ÚS 42/2010 atď.)].

V nadväznosti na uvedený právny názor ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných

práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre viackrát vyslovil tiež právny názor, v zmysle ktorého zjavná neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už tento súd meritórne rozhodol ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 223/2010).

Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že okresný súd v napadnutom konaní uznesením sp. zn. 10 C 4/2012 z 2. mája 2016 schválil súdny zmier uzavretý medzi účastníkmi napadnutého konania. V čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (9. mája 2016), ako aj v čase jej podania na poštovú prepravu (5. mája 2016) už teda bolo v napadnutom konaní meritórne rozhodnuté (o čom musel mať sťažovateľ vedomosť), pričom v čase predbežného prerokovania sťažnosti je napadnuté konanie už aj právoplatne skončené (uznesenie okresného súdu sp. zn. 10 C 4/2012 z 2. mája 2016 o schválení súdneho zmiereu nadobudlo právoplatnosť 11. mája 2016).

Zo zistení ústavného súdu teda vyplýva, že okresný súd v napadnutom konaní ešte pred dorúčením sťažnosti ústavnému súdu vydal rozhodnutie smerujúce k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa, keď vo veci samej schválil zmier uzavretý medzi účastníkmi konania, a preto v čase doručenia sťažnosti už nemohol porušovať základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo v súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti pre zjavnú neopodstatnenosť.

Na podklade uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. júna 2016